

OSN a řešení konfliktů

Jiří Jelínek

Obsah

I. Část

- Vymezení
- Organizační struktura:
 - A) Valné shromáždění
 - B) Rada bezpečnosti

II. Část

- Rezoluce OSN (Ukrajina, Libye, Irák, Sjednocení za mír)

Vymezení

- Zachovat mezinárodní mír a bezpečnost.
- Rozvíjet mezi národy přátelské vztahy.
- Součinnost s řešením mezinárodních problémů.
- Být centrem pro dosažení těchto cílů.
- OSN nezasahuje do vnitřních záležitostí států.

Valné shromáždění

- Může jednat v otázkách týkajících se rámce Charty, závěrem jsou doporučení pro členské státy nebo RB.
- Nepřijímá rozhodnutí opravňující použití síly ani nejsou právně závazná.
- Pokud RB vykonává funkce v určité otázce, VS v nich nedává doporučení, pokud ho RB nepožádá (Výjimka).
- V důležitých otázkách hlasuje dvoutřetinovou většinou, v ostatních rozhodnutích stačí nadpoloviční většina.

Rada bezpečnosti

- Určuje, zda došlo k porušení míru nebo bezpečnosti.
- O procedurálních otázkách hlasuje většinou devíti hlasů.
(např: přenesení hlasování na jiný orgán)
- U podstatných otázkách náleží stálým členům právo veta.
- O všech ostatních věcech rozhoduje Rada bezpečnosti kladnými hlasy devíti členů **včetně hlasů všech stálých členů** (zdržení se hlasování, není bráno jako záporný hlas).

Rezoluce Sjednoceni za mír (Uniting for Peace) 377A

- Přijaté Valným shromážděním v listopadu 1950.
- Pokud RB není schopna činit rozhodnutí.
- Záležitost okamžitě posoudí VS s cílem učinit vhodná doporučení.
- Kdy není RB schopna činit rozhodnutí?

Voting Summary:

Yes: 52 | No: 5 | Abstentions: 2 | Non-Voting: 1 | Total voting membership: 60

Kdo byl proti: BYELORUSSIAN SSR, CZECHOSLOVAKIA, POLAND, UKRAINIAN SSR, USSR

➤ Co měly tyto země v roce 1950 společného?

Odvolání Ukrajiny k agresí Ruské federace.

- 25. února 2022, Rezoluce S/2022/155
- Odvolání k článku II., Charty OSN (článek 4., zákaz hrozby silou nebo použití síly).
- Žádost o okamžité stažení vojenských sil.
- Žádost vetována Ruskou federací.

Rezoluce Rady bezpečnosti OSN 2623 (Ukrajina), S/RES/2623

- Předložení žádosti Radě bezpečnosti OSN, aby svolala mimořádné shromáždění VS. (Proč?)
- Jedná se o **procedurální rozhodnutí**, kde nelze uplatnit právo veta.
- Proč má rozhodovat VS? = RB byla zablokována vetem.

Voting Summary

Yes: 011 | No: 001 | Abstentions: 003 | Non-Voting: 000 | Total voting membership: 015

Proti – **Ruská federace.** (procedurální – 9 hlasů)

Zdržely se: Čína, Indie, SAE.

Mimořádné zasedání VS k Ukrajině A/RES/ES-11/1

- Požadavky

Zastavení palby, stažení vojenských sil, humanitární pomoc,

- Proč nevyužili doporučení na použití vojenské síly?

Význam rezoluce je symbolický.

Voting Summary

Yes: 141 | No: 5 | Abstentions: 35 | Non-Voting: 12 | Total voting membership: 193

Proti:

BELARUS, DEMOCRATIC PEOPLE'S REPUBLIC OF KOREA, ERITREA, RUSSIAN FEDERATION, SYRIAN ARAB REPUBLIC.

Proč Eritrea?

- Podpora sovětů eritrejské nezávislost
- Antikolonialismus (Itálie – Západ)
- Ekonomické vztahy

1986, USA bombardují Libyi

- Důvodem je útok na diskotéku v Západním Berlíně
- Rezoluce S/18016/Rev.1
- Žádost o opuštění všech útoků a hrozeb.
- Žádost vetována: Francií, UK, USA.
- Proč není svoláno mimořádné jednání VS? (Rezoluce 377 A)
 - Záleží na složení RB a obsah rezoluce.
 - Výstup rozhodnutí VS je pouze doporučující.
 - Poznámka: Rezoluce Sjednocení za mír diskredituje OSN.

Libye S/RES/1973(2011), rozhodnutí RB

- Důvod – povstání v Libyi, „podstatná otázka“
- Rozhodnutí RB:

Zastavení palby, a všech útoků pro civilistům

Obrana obyvatelstva ze strany představitelů Libye

Bezletová zóna

Armádní embargo

Zákaz registrovaných letů v Libyi.

Zmrazení majetku

Voting Summary

Yes: 010 | No: 000 | **Abstentions: 005** | Non-Voting: 000 | Total voting membership: 015

Rezoluci nepodpořilo všech 5 stálých členů RB. Proč prošla?

- Zdržení se hlasování není bráno jako hlas proti

Rezoluce Rady bezpečnosti OSN 660, 1990

- Důvodu: invaze Iráku do Kuvajtu, Válka v Zálivu

Požadavky RB pod články 39 a 40

Článek 39 Rada bezpečnosti určí, zda došlo k ohrožení míru, porušení míru nebo útočnému činu.

Článek 40 Aby předešla zhoršení situace, Rada bezpečnosti může, dříve, než učiní doporučení nebo rozhodne o opatřeních stanovených v článku 39, vyzvat strany.

Stažení všech sil,

Okamžité vyjednávání o sporu

Další nezbytné setkání ke zvážení dalších kroků

Voting Summary

Yes: 014 | No: 000 | Abstentions: 000 | Non-Voting: 001 | Total voting membership: 015

Nehlasoval: sunnitský Jemen (Proč)

Problémy se Saudskou Arábií, kvůli spojení dvou částí Jemenu.

Vztah Aliho Abdullaha Saleha se Saddámem a Kaddáfím.

Rezoluce Rady bezpečnosti OSN 661, 1990

- Důvod: ztroskotaná jednání a nedodržení požadavků rezoluce 660

Kolektivní opatření

Týká se všech států

Výstup rezoluce: Embarga na export, etc.

Voting Summary

Yes: 013 | No: 000 | Abstentions: 002 | Non-Voting: 000 | Total voting membership: 015

Zdržel se hlasování: Jemen, Kuba

Válka v zálivu, 1990

- Výsledkem rezoluce S/RES/678(1990),
Ultimátum Iráku, aby se stáhl do 15.ledna 1991.

- Opravňovala všechny členy k použití všech nezbytných prostředků, aby byly implementovány rezoluce (stažení/vytlačení Iráku z Kuvajtu)

Voting Summary

Yes: 012 | No: 002 | Abstentions: 001 | Non-Voting: 000 | Total voting membership: 015

Proti: Jemen, Kuba,

Zdržela se hlasování: Čína (zahraniční politika Číny?)

Mírová mise v Somálsku, 1992 - 1995

Důvod: zhroucení tamní vlády

- Rezoluce RB S/RES/746(1992), humanitární pomoc.
Humanitární pomoc je zneužívána a jednotky napadány.
- Pozdější rezoluce vedly k vytvoření mírových misí: UNOSOM I, UNITAF, UNOSOM II.
Mise měly autorizované použití bojových jednotek.
Jednomyslné hlasování v RB.
- Rezoluce S/RES/814(1993), UN Operation in Somalia II (UNOSOM II)
Znovuvybudovat politické instituce a ekonomiku, podpora politického urovnání a usmíření

Důvody selhání:

- Chyběly zkušenosti v post-konfliktním budování státu
- Místní obyvatelé nepřijali mírové jednotky.
- Jednotky OSN nebyly vnímány jako mírové a v roce 1995 opouštějí zemi.

The background features a large, faint watermark of the United Nations logo, which consists of a world map surrounded by a laurel wreath. The text is centered over this watermark.

**Děkuji za
pozornost**

Zdroje

- **Charta OSN**

<https://www.osn.cz/wp-content/uploads/2015/03/charta-organizace-spojonych-narodu-a-statut-mezinarodniho-soudniho-dvora.pdf>

- **Voting Data**

<https://1url.cz/3Ky8O>

- **Resolutions**

<https://www.un.org/securitycouncil/content/resolutions-0>

- **KARLAS, Jan. Mezinárodní organizace, 2015. ISBN 978-80-7419-179-4.**

- **Jednací řád RB**

https://www.amo.cz/wp-content/uploads/2016/11/OSN_UNSC.pdf

